

۱۸ بهمن ۱۳۵۷؛ مذاکرات بازرگان برای تغییرات بنیادین مسالمت‌آمیز

چهارشنبه ۱۸ بهمن ۱۳۵۷؛ استقرار مهندس بازرگان در دفتر نخست‌وزیری موقت و مذاکرات او برای تغییرات بنیادین از راه مسالمت‌آمیز، مهم‌ترین اخبار امروز بودند.

چهارشنبه ۱۸ بهمن ۱۳۵۷؛ استقرار مهندس بازرگان در دفتر نخست‌وزیری موقت و مذاکرات او برای تغییرات بنیادین از راه مسالمت‌آمیز، مهم‌ترین اخبار امروز بودند.

به گزارش ایسنا، امروز مهندس مهدی بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت که از سوی امام خمینی منصوب شده است در دفتر جدید نخست‌وزیری موقت مستقر شد. تظاهرات مردم در حمایت از دولت موقت انتخابی امام هم در شهرهای مختلف از جمله تهران ادامه دارد. پس از انتخاب مهدی بازرگان به نخست‌وزیری دولت موقت و استقرار او در دفتر جدید نخست‌وزیری موقت، به دنبال اعلام برگزاری راهپیمایی بزرگ در تهران در روز پنج‌شنبه، تدارک وسیعی از طرف گروه‌های مختلف مردم و جامعه روحانیت آغاز شده است. این راهپیمایی به عنوان حمایت از دولت موقت انقلابی مهندس بازرگان که از طرف امام خمینی انتخاب شده انجام خواهد شد. در همین زمینه اکبر هاشمی رفسنجانی از نزدیکان امام اعلام کرد که برای اینکه مردم بتوانند در این راهپیمایی شرکت کنند فردا امام برنامه ملاقات و دیدار مردمی خواهند داشت. همچنین امروز ساعات منع عبور و مرور توسط فرماندار نظامی تهران کاهش داده شد، چرا که مردم به مقررات نظامی اهمیت نمی‌دهند.

بر مبنای اخبار منتشر شده بازرگان مذاکرات وسیعی را با مقامات و رهبران گروه‌های مختلف برای تدوین برنامه اجرایی با توجه به رویدادهای اخیر آغاز کرده است. منابع مطلع گفته‌اند که در این مذاکرات کوشش شده است که برای تغییرات بنیادین رژیم در ایران راه حل‌های مسالمت‌آمیز تهیه شود و طرفین کوشش کردند حتی المقدور نقطه نظرهای مشترک را به عنوان مبنای مذاکرات مورد توجه قرار دهند. این منابع گفته‌اند در مذاکرات اولیه تاکنون توافق مهمی بدست نیامده است و مهندس بازرگان نتایج این مذاکرات را جمعه این هفته به عنوان اقدامات و برنامه‌های اجرایی دولت خود در دانشگاه تهران اعلام خواهد کرد. بعضی منابع می‌گویند که مهندس بازرگان لیست نهایی اسامی کابینه خود را ممکن است قبل از جمعه اعلام کند.

تظاهرات و ناآرامی‌ها در شهرهای مختلف کشور هم ادامه دارد. امروز تظاهرات مردم زاهدان که به طرفداری از مهندس بازرگان برگزار شد از طرف عوامل رژیم شاه به خاک و خون کشیده شد و تاکنون سه نفر شهید و ۵۵ نفر مجروح شده‌اند. همچنین مردم شهرهای زنجان، شیراز، سردشت، ایذه، بندر انزلی، منجیل، مراغه، اصفهان، مبارکه، زرین شهر، دهاقان و نائین در تظاهراتی که با حضور صدها هزار نفر از مردم برگزار شد حمایت خود را از دولت موقت بازرگان و مخالفت شان را با نخست‌وزیری بختیار اعلام کردند.

کارکنان رادیو تهران در پی پیوستن شان به کارکنان اعتصابی رادیو تلویزیون بیانیه‌ای منتشر کردند که در آن تاکید شده برای جلوگیری از ایجاد هر مانع در راه انقلاب برنامه‌ای پخش نخواهد شد. حمایت‌ها از مهندس بازرگان از طرف گروه‌ها و اقشار مختلف هم ادامه دارد. کارکنان بیمه مرکزی ایران، کارکنان سازمان امور اداری و استخدامی کشور، کارکنان هواپیمایی ملی ایران و سازمان هواپیمایی کشوری همراه با کارکنان سوخت‌گیری مهرآباد، جامعه کارکنان وزارت مسکن و شهرسازی و شورای همبستگی کارکنان مبارز نخست‌وزیری در بیانیه‌های جداگانه‌ای حمایت خود را از بازرگان و دولت موقت او اعلام کردند. جامعه کارکنان وزارت کشور هم در بیانیه‌ای اعلام کرد که استانداران و فرماندارانی که ناظر کشتار مردم بودند از ملت نیستند.

از طرفی آیت‌الله سیدمحمد طالقانی در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که مردم را تهدید به قتل و آتش‌سوزی نکنید. این اطلاعیه که در سه بخش منتشر شده حاوی نکاتی درباره تهدیدهای صورت گرفته توسط عوامل رژیم و برخی گروه‌ها علیه مردم، آزار کارگران و مزاحمت درباره زحمت‌کنان گورستان بهشت زهرا است. همچنین ابراهیم یزدی از نزدیکان امام خمینی در گفت‌وگویی اظهار کرد: برنامه‌هایی در دست مطالعه است تا کلیه وزارتخانه‌های دولتی به صورت مسالمت‌آمیز و با کمک کارکنان این وزارتخانه‌ها اشغال شود.

ضمن اینکه ستاد بزرگ ارتش‌تاران در اعلامیه‌ای اعلام کرد: اخیراً مشاهده می‌گردد که اشخاص غیرصالح و غیرمسئول و بعضاً مغرض در جهت تحریک و تضعیف روحیه و تفرقه‌اندازی بین مردم و پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی اخباری

جعلی و مقالاتی حاوی مطالب غیرواقعی در روزنامه ها درج می نمایند. ستاد بزرگ ارتشتاران صریحاً به اطلاع عموم می رساند که هر کس در مقام تهدید یا تضعیف روحیه پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی برآید یا با پرسنل نیروهای مسلح شاهنشاهی از طریق درج مطالب ناصحیح و غیرواقعی اهانت نماید برابر مقررات قانون دادرسی و کیفر ارتش تحت تعقیب قانونی قرار خواهد گرفت.

امروز همچنین ۱۳ نفر دیگر از نمایندگان مجلس شورای ملی استعفا دادند. در مجلس سنا هم که امروز برای اعلام وصول لایحه انحلال ساواک و تعقیب و محاکمه نخست وزیر و وزیران سابق تشکیل جلسه داد، سناتور موسوی تاکید کرد: مصلحت نیست برادران سرباز با دیگر برادران رودرروی هم بایستند.

از سوی دیگر طبق دستور بختیار نخست وزیر شاه به وزرا، تنها به کارمندی حقوق پرداخت می شود که کار کرده اند و دست به اعتصاب نزده اند. همچنین منابع آگاه می گویند که به زودی مذاکرات پشت پرده مهمی درباره سرنوشت شاه آغاز خواهد شد که به مذاکرات احتمالی بختیار و بازرگان که مقدمات آن در حال فراهم شدن است بستگی دارد. یکی از عوامل نگرانی این است که ارتش بخواهد برای بازگشت شاه دست به کودتا یا اقدامات حاد دیگری بزند و گفته می شود تنها تضمین برای جلوگیری از چنین اتفاقی استعفای شاه یا خلع اوست.

امشب همچنین افراد ناشناس حدود ساعت ۲۳:۱۵ دقیقه نارنجکی را در داخل محوطه آپارتمان های مهر محل سکونت علی اصغر حاج سیدجوادی منفجر کردند و متواری شدند. بر اثر انفجار این نارنجک شیشه های چندین ساختمان شکست و به چهار اتومبیل که در حیاط مقابل آپارتمان ها پارک شده بود خسارت وارد شد. از سوی دیگر صبح امروز سرهنگ بهمن شکوری افسر ارتش هنگامی که از خانه به طرف پادگان می رفت به وسیله چند ناشناس موتورسوار به ضرب گلوله از پا درآمد. او بلافاصله به بیمارستان لشکر رضاییه (ارومیه) منتقل شد ولی حال وی رضایت بخش نیست. ضاربین هم متواری شدند. سرهنگ بهمن شکوری رئیس آجودانی ستاد لشکر ۶۴ است.

امروز پس از سه ماه اولین سینمای تهران باز شد. سینما شهر قشنگ اعلام کرده است که برابر نظرات آیات عظام تنها به نمایش فیلم های برجسته سینمایی مبادرت خواهد کرد و هیچ گونه فیلمی که خلاف اخلاق و عفت عمومی باشد به نمایش نخواهد گذاشت.

در آن سوی مرزها رادیو لندن خبر داد که گفت وگو میان جنبش آیت الله خمینی و ارتش آغاز شده است. رادیو مسکو هم اعلام کرد که صدها تن از افسران سابق، از جمله چند تن از امرای ارتش که به علت مخالفت شاه از ارتش اخراج شده اند، پشتیبانی خود را از آیت الله خمینی اعلام کردند. همچنین خبرگزاری آسوشیتدپرس نوشت: دیپلمات های غربی نزدیک به ارتش معتقدند که ژنرال ها به این نتیجه رسیده اند که برای کودتا قوی نیستند.

امروز مجمع عمومی سازمان ملل متحد هم از اوضاع ایران اظهار نگرانی و اعلام کرد که به دلیل ناامن بودن قلمرو هوایی ایران، شرکت های مهم حمل و نقل هوایی، پروازهای خود را به ایران قطع کرده اند.

در چنین شرایطی انور سادات رئیس جمهور مصر، با شاه ایران در مراکش تماس گرفت. همچنین رئیس جمهور و وزرای خارجه و دفاع آمریکا، پس از پایان مأموریت ژنرال "هایزر" در ایران، جلسه ای با حضور وی تشکیل دادند و سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در این زمینه گفت: ما از اجرای قانون اساسی پشتیبانی می کنیم و از راه دیپلماتیک با همه گروه ها، از جمله مهدی بازرگان، در تماس بوده ایم اما پس از انتخاب وی به نخست وزیری، هیچ گونه تماسی با وی برقرار نشده است و در نهایت ژنرال هایزر از ایران رفت.

معمر قذافی رهبر لیبی در نامه ای به امام خمینی حمایت خود را از انقلاب ملت ایران اعلام کرد. از طرفی وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد هنوز دولت بختیار را به رسمیت می شناسد، اما سخنگوی کاخ سفید اظهار کرد: بختیار باید نظر اکثریت مردم را بپذیرد.

منابع:

آرشیو روزنامه اطلاعات

آرشیو روزنامه کیهان

آرشیو روزنامه آیندگان

کتاب انقلاب و پیروزی؛ کارنامه و خاطرات سال های ۱۳۵۷ و ۱۳۵۸ اکبر هاشمی رفسنجانی به اهتمام عباس بشیری، دفتر نشر معارف انقلاب

جلد دوم کتاب روزشمار تاریخ ایران از مشروطه تا انقلاب اسلامی تألیف باقر عاقلی، نشر گفتار